



Xalq so'zi

O'zbekiston —
kelajagi
buguk
davlat

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqqan boshlagan • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2023-yil 21-noyabr, № 247 (8590)

Seshanba Saytimga o'tish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.



BANK TIZIMIDAGI TRANSFORMATSIIYA JARAYONLARI KO'RIB CHIQLI

Prezident Shavkat Mirziyoyev 20-noyabr kuni bank tizimida transformatsiya va xususiyashtirish jarayonlari muhokamasi bo'yicha yig'ilish o'tkazdi.

Bu sohani isloh qilish bo'yicha amalga oshirilgan ishlar natijasida so'nggi uch yilda banklar kapitali 1,8 baravarga, yillik kredit ajratish hajmi 2 baravarga ko'paydi. 4 ta bank ilk bor yevrobond chiqarib, xalqaro kapital bozorlaridan 1 milliard dollar resurs olib keldi. "Ipoteka-bank"ka strategik xorijiy investor jalb qilindi. 13 ta yangi xususiy bank tashkil etildi, Vengriya, Qozog'iston va Gruziyaning nufuzli banklari yurtimizda faoliyat boshladi. Onlayn bank xizmatlari hajmi 2,7 barabarga oshdi.

Shu bilan birga, bank sektorida raqobat kuchaymoqda, bank xizmatlariga aholi va tadbirkorlar tomonidan talab oshmoqda. Bu sohada transformatsiya jarayonlarini jadallashtirish, kelgusi yillar uchun ustuvor vazifalarni belgilab olishni taqozo etayotir.

Xususan, davlat ulushiga ega banklarni xususiyashtirishga tayyorlash, ularning qimmatli qog'ozlarini

IPOga chiqarish, sohaga tajribali xorijiy mutaxassislarni jalb qilish bo'yicha takliflar bildirildi.

Xalqaro reyting kompaniyalari bilan hamkorlikni kuchaytirib, banklarning reytingini oshirish bo'yicha o'rta muddatli chora-tadbirlar ishlab chiqish vazifasi qo'yildi. Shuningdek, sohada kadrlar tayyorlash tizimini zamon talablariga moslashtirish kerakligi ko'rsatib o'tildi.

Yig'ilishda bank rahbarlari transformatsiya va xususiyashtirishga tayyorgarlik ko'rish, xodimlarni o'qitish, sohada ilg'or IT yutuqlarni joriy qilish bo'yicha rejalarni aytdi.

Har bir bank o'zi sarmoya kiritgan loyihalarni chuqur tahlil qilib, ishga tushirishni kuzatib borishi, hududlar va sohalarda samaradorligi yuqori bo'lgan loyihalarni amalga oshirishi zarurligi ta'kidlandi.

O'ZA.

XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDAGI LOYIHALAR TAHLIL QILINDI

20-noyabr kuni Prezident Shavkat Mirziyoyev huzurida ichimlik suvi, qishloq xo'jaligi va sog'liqni saqlash sohalarda xalqaro moliya institutlari ishtirokida amalga oshirilayotgan loyihalar ijrosi ko'rib chiqildi.

So'nggi yillarda xalqaro moliya institutlari ko'magida amalga oshirilayotgan loyihalarning soni ham, ko'lami ham kengayib bormoqda. Xususan, oxirgi o'or yilda shunday institutlar mablag'lari hisobidan 16 milliard dollar o'zlashtirildi. 103 ta loyiha ishga tushirildi.

Bularning natijasida 5 millionga yaqin aholining kundalik hayoti yaxshilanishiga ta'sir qilgan 9 mingta ijtimoiy hamda infratuzilma inshootlari qurildi va ta'mirlandi. 38 ta yangi yirik sanoat quvvati ishga tushirilib, 6,5 mingta yuqori daromadli ish o'rni yaratildi.

Shu bilan birga, xorijiy investitsiyalar hisobiga sohalarga yangi texnologiyalar, zamonaviy yondashuvlar ham kirib kelyapti.

Lekin hamma tarmoqda ham natijadorlik birdek emas. Masalan, Qishloq xo'jaligi vazirligi tizimida

joriy yilda 238 million dollar xalqaro moliya institutlari mablag'lari o'zlashtirilishi kutilmoqda. Bu mo'ljaldan ancha kam.

Umuman, so'nggi yillarda sohaga 2,4 milliard dollar jalb qilinib, shundan 1,3 milliard dollari o'zlashtirilgan. Lekin kechikkan loyihalar ham bor. Misol uchun, Andijon, Samarqand va Toshkent viloyatlarida agrologistika markazlari tashkil etish kechikmoqda.

Sog'liqni saqlash vazirligida 877 million dollarlik 11 ta loyiha mavjud. Ularning aksariyati amalga oshirilmoqda. Lekin nefrologiya va urologiya muassasalarini jihozlash, poytaxtimizning Yashnobod tumanida kattalar uchun ko'p tarmoqli tibbiyot markazi qurish, milliy referens laboratoriyasi tashkil qilish loyihalari bo'yicha investitsiya

o'zlashtirish boshlanmagan.

"O'zsuva'tminot" tarmog'ida qiymati 2,1 milliard dollarlik 22 ta loyiha amalga oshirilmogda. Shundan 8 ta loyihaning o'z vaqtida ishga tushmasligi ehtimoli bor.

Bu ko'p hollarda loyiha guruhlari faoliyati bilan bog'liq ekani ko'rsatib o'tildi.

Davlatimiz rahbari loyihalar bajarilishida vazirlarning mas'uliyatini oshirish, har birini xalqaro ekspertlar ishtirokida muhokama qilib o'orish hamda mablag'larni samarali ishlatish bo'yicha ko'rsatmalar berdi.

Mutasaddilar yil yakunigacha va 2024-yilda ishlarni jadallashtirib, kechikishlarni bartaraf etish, loyihalarni sifatli bajarib, natijasini ta'minlash bo'yicha axborot berdi.

O'ZA.

Qonunchilik palatasi fraksiyalarida

DOLZARB MASALALAR KO'TARILDI, ANIQ TAKLIFLAR ILGARI SURILDI

Kecha siyosiy partiyalarning Oliy Majlis Qonunchilik palatasidagi fraksiyalarining yig'ilishida bo'lib o'tdi. Ularda dastlab Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning shu yil 16-17-noyabr kunlari Surxondaryo viloyatiga tashrifi yakunlaridan kelib chiquvchi ustuvor vazifalar muhokama qilindi. Shu bilan birga, mamlakat ijtimoiy-siyosiy hayoti, atrof-muhit muhofazasiga oid qator qonun loyihalari atroflicha ko'rib chiqildi.

Parlament va deputatlik nazorati

Tadbirkorlar va ishbilarmonlar harakati — O'zbekiston Liberal-demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida so'z olgan fraksiya a'zolari — Botir Mardayev, Faxriddin Samadov va Zafarjon Jalolov eying yillarda respublikamizning barcha hududi qatori Surxondaryo viloyati ham ichkil rivojlanayotgani, viloyatda so'nggi e yil yilda bir necha o'n yilliklarda amalga oshmagan ishlar bo'lganini alohida qayd etdi.

Fraksiya yig'ilishida deputatlar Prezidentimizning mazkur tashrifi davomidagi belgilangan vazifalar ijrosini ta'minlashda parlament va deputatlik nazoratidan samarali foydalanib, faol qatnashish lozimligini ta'kidladi. Shundan kelib chiqib, partiya va fraksiya oldida turgan ustuvor vazifalar belgilab olindi.



Dastur — amalda

MAHALLADA OBODLIK SHUKUHI

Qamashi tumanidagi Zafar mahallasi tuman markazida joylashgan. Shunga qaramay, yillar davomida hududda infratuzilma obyektlari, yo'l, kommunal xizmatlar, bandlik masalalari, obodonchilik ishlari bilan bog'liq ko'plab muammolar to'planib qolgan edi.

Joriy yilda Prezidentimizning tegishli topshirig'iga ko'ra amalga oshirilayotgan "Obod xonadon — obod ko'cha — obod mahalla" dasturiga Zafar mahallasining ham kiritilishi bu yerdagi ko'plab muammolarni tizimli bartaraf etish imkonini bermogda.

Ta'kidlash joizki, bugungi kunda Zafar mahallasidagi 530 ta xonadonda 2300 dan ziyod kishilar istiqomat qiladi. Ularning yarmiga yaqini hududdagi 12 ta ko'p qavatli uйда yashaydi.

Ushbu ko'p qavatli uylarning uchta 2021-yilda foydalanishga topshirilgan. Ularda shart-sharoit bilan bog'liq muammolar mavjud emas. Biroq qolgan 9 ta ikki qavatli uy o'tgan asrning 60-yillarida bunyod etilgan bo'lib, nihoyatda ta'mirlanib ahvolda kelib qolgan edi. Shunga ko'ra ishchi guruh tomonidan dastur doirasida ushbu uylar va ularning atrofidagi hududni obodonlashtirish bo'yicha aniq chora-tadbirlar rejasini tuzilib, ishga kirishildi.

Avvalo, ko'p qavatli uylar yonida aholi tomonidan o'zbohshimchalik bilan qurib olingan noqonuniy qurilishlar buzilib, hudud obodonlashtirildi. Uylarning tashqi fasad qismi, kirish yo'laklari ta'mirlanib, zamonaviy temir eshiklar o'rnatildi.



"Yashil" energetika

SAHRO BAG'RIDAGI MO'JIZA



Buxoroda yirik shamol elektr stansiyalari barpo etilmoqda.

Yurtimiz bog'rog'lari, qir-adirlari, tog'lari, betakror osoriatliqalari bilan maftunkor. Serquyosh bu zaminning ufqqa tutash sahrolarini aytmaymizmi? Ular o'z bag'rida ne-ne ma'danlarni asramayapti, deysiz. Tilimizga "muqobil energiya manbalari" iborasi jadal kirib keldi-yu, bu cho'llardagi yana bir hikmat oy kabi yuzaga balqib chiqdi. Sahrolar quyosh va shamol energiyasining bitmas-tuganmas manbai ham ekanligi ayon bo'ldi.

Insoniyat kelajagini qayta tiklanadigan energiya manbalarisiz tasavvur etib bo'lmaydi, — deydi "ACWA POWER" (Saudiya Arabistoni) kompaniyasining yurtimizdagi menejeri Akbar Mavlonov. — Shu nuqtayi nazardan, O'zbekistonda "yashil" energetikani rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan ishlar e'tiborga loyiq. Kompaniyamizga kelsak, u ayni damda O'zbekiston Prezidentining tegishli qaroriga muvofiq, Buxoro viloyatining G'ijduvon hamda Peshku tumanlari cho'l hududidan ajratilgan jami 560 gektardan ziyod yerda yirik shamol elektr stansiyalarini barpo qilmoqda. Ular har birining qiymati 650 million AQSH dollarini tashkil etadi.

Bu kabi gigant loyihalarni amalga oshirish katta kuch, mablag'dan tashqari vaqtni ham talab qiladi, albatta. Kompaniya mutaxassislari respublika Energetika vazirligi vakillari bilan hamkorlikda dastlab G'ijduvon tumanining "Ko'kcha" va "Oyoqog'itma", Peshku tumanining "Jongeldi" massivlaridan ajratilgan maydonlarda meteo-machtalar o'rnatib, bir yillik ko'rsatkichlar tahlilini olishdi.

Hududdagi bioxilmaxillik o'ranganildi. Shamol tezligi, uning davomiyligi, yo'nalishi kuzatildi. Shuningdek, shamol elektr stansiyalari qurilishining atrof-muhitga ta'sirini baholash bo'yicha jamoatchilik eshituvi tashkil etildi. Tahilllar esa bu inshootlarning atrof-muhitga zarari yo'qligini ko'rsatdi.

Joriy yilning yozida "Oyoqog'itma" massivida pudratchi tashkilot — Xitoyning "Envision" kompaniyasi tomonidan dastlabki turbina o'rnatildi. Quvvati 6,5 megavatt bo'lgan mazkur minoraning balandligi 100 metr, shamol parraklari har birining uzunligi esa 84 metrni tashkil etadi. Jami 158 ta shunday shamol turbinasi qad rostlaydi. Har ikkala loyiha bo'yicha ayni damda podstansiya qurish, havo elektr liniyalarini tortish ishlari olib borilmoqda. Ma'lumotlarga qaraganda, quvvati 300 — 500 MVt bo'lgan shamol elektr stansiyalari 2025-yilga borib to'liq ishga tushiriladi.



BOLA HUQUQLARINI HIMOYA QILISHNING YANGI MEXANIZMLARI

Har qanday jamiyatda komillikning eng asosiy ko'rsatkichi odamning ezgulikka, ijtimoiy baxt-saodatga, insonparvarlik g'oyalarga munosabatida hamda ularga asoslangan amaliy faoliyatida namoyon bo'ladi.

Mushohada

Aytish joizki, insonparvarlik ibtidosi bolajonlikdir. Shu ma'noda, qonun bolalar huquq va manfaatlarini himoya qilish shakllarining eng maqbul usuli hisoblanadi.

Navqiron avlod huquqlari xalqaro miqyosda himoya qilinadi. Bu, avvalo, bola huquqlari sohasidagi deklaratsiyalar, rezolyutsiyalar,



Shojiddin VOHIDOV o'lgan surati.

konvensiyalar ishlab chiqish, maxsus nazorat organi tuzish, davlatlar milliy qonunchiligini xalqaro standartlarga mu-

vofiqlashtirish orqali amalga oshiriladi. BMTning Bolalar jang'armasi — UNICEF xalqaro ko'mak berish yo'nalishida

o'z faoliyatini olib boradi, ya'ni yosh avlod muammolari bilan shug'ullanadi.



O'ZBEKISTON TASHABBUSLARI

MDH integratsiyasini yanada kuchaytirishga xizmat qiladi

Mustaqil davlatlar hamdo'stligi — O'zbekiston tashqi siyosati uchun muhim ahamiyatga ega xalqaro mintaqaviy integratsion tuzilmalardan biri. Mazkur tuzilma bugungi kunga qadar g'oyat murakkab shakllanish hamda rivojlanish jarayonini boshdan kechirdi va xalqaro munosabatlarda o'z o'rniga ega bo'lgan nufuzli subyektkga aylandi. Tashkilot unga a'zo davlatlar o'rtasidagi siyosiy, savdo-iqtisodiy, ilm-fan, madaniy-gumanitar sohalaridagi aloqalarni saqlab qolish hamda ularni mustahkamlashga xizmat qilib kelmoqda.

Hamkorlik

MDH Davlat rahbarlari kengashining 2018-yil Sochi shahrida bo'lib o'tgan majlisida Prezidentimiz O'zbekiston mazkur tashkilot faoliyatidagi ishtirokiga sifat jihatdan yangi sur'at bag'ishlashni maqsad qilib qo'ygani alohida ta'kidlandi. Zero, ushbu formatdagi hamkorlik o'zining dolzarbligi va ahamiyatini to'liq isbotladi. Bugungi kunda tashkilotni yanada rivojlantirish va mustahkamlash, uning xalqaro nufuzini muttasil oshirib borish zarurligi kunday ravshan. MDH O'zbekiston uchun shunchaki muloqot, fikr almashish va qarashlarni solishtirish maydoni emas. Bu tuzilma biz uchun ustuvor sohalarda amaliy hamkorlik qilishning g'oyat muhim institutidir. Hamdo'stlikka a'zo mamlakatlar esa yurtimizning doimiy sheriklari, qo'shnilari hamda do'stlaridir.

Shu munosabat bilan O'zbekiston MDHdagi milliy koordinatori maqomini tashqi ishlar vaziri o'rinosaridan Bosh vazir o'rinosari darajasiga ko'tarishga qaror qildi. Shuningdek, O'zbekiston tashkilot Iqtisodiy kengashidagi ishtirokini qayta tikladi. Uning doirasidagi huquqiy bazasi va hamkorligi holatini tubdan qayta ko'rib chiqish hamda shu asosda uni kengaytirish uchun imkoniyatlar istiqbolini belgilab oldi.

Mamlakatimiz qator ustuvor yo'nalishlar bo'yicha, avvalo, savdo, investitsiya, transport, turizm, ta'lim va ilm-fan, shuningdek, xavfsizlik sohalaridagi hamkorlikni faollashtirishdan manfaatdor. Shu bois MDHning avval ishtirok etilmagan tarmoq organlari faoliyatida qatnashishga qaror qilindi. Davlatimiz MDH

doirasidagi tarmoqlar bo'yicha hamkorlikning 24 ta organiga qo'shildi, 65 ta tuzilmasi faoliyatida to'liq ishtirok etmoqda. Ushbu davrda Prezidentimiz tomonidan qo'yilgan muhim yo'nalishlar yuzasidan qariyb 70 ta tashabbus ilgari surildi. Ularning aksariyati Hamdo'stlikka a'zo mamlakatlar tomonidan qo'llab-quvvatlanib, ro'yobga chiqarildi.

Ta'kidlash joizki, O'zbekistonning tashkilotdagi tashabbuskorligi, aniq g'oya va takliflarni o'rtaga tashlashi uning ishini jonlantirdi, MDH faoliyati yangi mazmun bilan boyidi. Davlatlararo munosabatlarda prinsipial jihatdan o'ziga xos sahifa ochildi, keng ko'lami hamda samarali sheriklikni kengaytirish uchun qulay imkoniyatlar yaratildi.



DOLZARB MASALALAR KO'TARILDI, ANIQ TAKLIFLAR ILGARI SURILDI

Yig'ilishda ko'rib chiqilgan navbatdagi masala — "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlandiki, "O'zbekiston — 2030" strategiyasida ijtimoiy sohalarini rivojlantirish ustuvor vazifa etib belgilangan. Shu bois 2024-yil uchun Davlat budgeti loyihasida bu sohalariga katta e'tibor qaratilgan. Xususan, kelgusi yil inson kapitalini rivojlantirish uchun 104,7 trillion so'm yo'naltirish mo'ljallanmoqda.

Yig'ilishda qonun loyihasini birinchi o'qishda ko'rib chiqish chog'ida deputatlar tomonidan qator takliflar berilgan, loyihani ikkinchi o'qishga tayyorlash davomida ushbu takliflarning aksariyati hujjat matnida o'z ifodasini topgani qayd etildi.

Jumladan, loyihani birinchi o'qishdagi muhokamada deputatlar tomonidan yuk ko'tarish quvvati 10 tonnadan og'ir mashinalar uchun bir xil miqdorda emas, balki yuk ko'tarish quvvatining og'irligidan kelib chiqib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini joriy qilish taklifi etilgan edi.

O'tgan qisqa davrda ishchi guruh vakillari Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Transport vazirligi va Avtomobil yo'llari qo'mitasi tomonidan taklif yuzasidan tahlillar o'tkazilib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini ilgari surildi.

Muhokamalar davomida fraksiya a'zosi A. Nazirqulov avtotransport vositalari va tirkamalari uchun yig'ilimlar stavkasini tonnasiga qarab o'zgartirilganiga to'xtalar ekan, bu nimadan kelib chiqib hisoblangani sabablari bilan qiziqdi. Mutasaddilar tabaqalashtirishda avtomobil yo'llariga berilayotgan kuchlanish, zo'riqish va keltiradigan zarar miqdoridan kelib chiqilganini bildirdi. Ularning aytishicha, bundan asosiy maqsad — yuk avtomobillaridan ko'proq pul olish emas, balki yo'llarga bo'layotgan zararlarni kamaytirishdan iborat.

Deputat, shuningdek, Toshkent shahri bo'yicha ijara to'lovi miqdori masalasiga to'xtalib, mas'ullar e'tiborini unda belgilanayotgan narx o'tgan yildagiga nisbatan ko'proqni tashkil etayotganiga qarattirdi. Mutasaddilar deputat tomonidan ko'tarilgan masala bo'yicha asoslanirilgan tushuntirishlar berishdi.

Fraksiya a'zolari qonun loyihasini ikkinchi o'qishga tayyorlash jarayonida deputatlar tomonidan berilgan takliflar e'tiborga olingani va ayrimlari loyiha matnida aks ettirilganini hamda yig'ilishda berilgan savollar, fikr-mulohazalarga batafsil javoblar qaytarilganini hisobga olib, uni qo'llab-quvvatladi.

Deputatlar taklifi bilan budgetdan ajratiladigan mablag'lar oshmoqda

O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida dastlab Prezidentimizning Surxon daryo viloyatiga tashrifi yakunlariga to'xtalib o'tildi.

Ta'kidlanganidek, Sariosiyo tumanida joylashgan To'polang suv omboridan Termizgacha tirdiladigan 386 kilometrlik magistral suv tarmog'i aholi farovonligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. Hozir viloyat aholisining 58 foizi markazlashgan ichimlik suvi bilan ta'minlangan. Ushbu loyiha natijasida bu ko'rsatkich 90 foizga yetkaziladi.

Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi. Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi.

Yig'ilishda, shuningdek, "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi birinchi o'qishda ko'rib chiqilgan navbatdagi masala — "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlandiki, "O'zbekiston — 2030" strategiyasida ijtimoiy sohalarini rivojlantirish ustuvor vazifa etib belgilangan. Shu bois 2024-yil uchun Davlat budgeti loyihasida bu sohalariga katta e'tibor qaratilgan.

Yig'ilishda qonun loyihasini birinchi o'qishda ko'rib chiqish chog'ida deputatlar tomonidan qator takliflar berilgan, loyihani ikkinchi o'qishga tayyorlash davomida ushbu takliflarning aksariyati hujjat matnida o'z ifodasini topgani qayd etildi.

Jumladan, loyihani birinchi o'qishdagi muhokamada deputatlar tomonidan yuk ko'tarish quvvati 10 tonnadan og'ir mashinalar uchun bir xil miqdorda emas, balki yuk ko'tarish quvvatining og'irligidan kelib chiqib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini joriy qilish taklifi etilgan edi.

O'tgan qisqa davrda ishchi guruh vakillari Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Transport vazirligi va Avtomobil yo'llari qo'mitasi tomonidan taklif yuzasidan tahlillar o'tkazilib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini ilgari surildi.

Loyihani ikkinchi o'qishga tayyorlash jarayonida ushbu e'tirozlar inobatga olinib, sohaga yana qo'shimcha 54 mlrd. So'm ajratiladigan bo'ldi. Raqamli texnologiyalarni rivojlantirish jamg'armasidan o'quvchi yoshlarning kutubxonadan kechki vaqtda foydalanishlariga sharoit yaratish maqsadida budgetdan tashqari axborot-kutubxona muassasalarini rivojlantirish jamg'armasi xarajatlari 1,2 mlrd. So'mga ko'paytirildi.

Muhokamalar davomida fraksiya a'zosi Jahongir Mamajonov maktabgacha va maktab, oliy ta'limni laboratoriya, xususan, virtual laboratoriya jihozlari



bilan ta'minlashga mablag' ajratilmayotganiga e'tibor qarattirdi. Mutasaddilar ushbu masalaga oydinlik kiritib, 2024-yilda birgina laboratoriyalar uchun reaktivlar sotib olishga 15 mlrd. So'm ajratilishi, bu mablag'lar mahalliy budget parametrlarida turishini, o'tgan yili bu mablag' 11 mlrd. So'mni tashkil etganini ma'lum qildi. Maktablarni avtomobil yo'llariga berilayotgan kuchlanish, zo'riqish va keltiradigan zarar miqdoridan kelib chiqilganini bildirdi. Ularning aytishicha, bundan asosiy maqsad — yuk avtomobillaridan ko'proq pul olish emas, balki yo'llarga bo'layotgan zararlarni kamaytirishdan iborat.

Deputat, shuningdek, Toshkent shahri bo'yicha ijara to'lovi miqdori masalasiga to'xtalib, mas'ullar e'tiborini unda belgilanayotgan narx o'tgan yildagiga nisbatan ko'proqni tashkil etayotganiga qarattirdi. Mutasaddilar deputat tomonidan ko'tarilgan masala bo'yicha asoslanirilgan tushuntirishlar berishdi.

Fraksiya a'zolari qonun loyihasini ikkinchi o'qishga tayyorlash jarayonida deputatlar tomonidan berilgan takliflar e'tiborga olingani va ayrimlari loyiha matnida aks ettirilganini hamda yig'ilishda berilgan savollar, fikr-mulohazalarga batafsil javoblar qaytarilganini hisobga olib, uni qo'llab-quvvatladi.

Deputatlar taklifi bilan budgetdan ajratiladigan mablag'lar oshmoqda

O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida dastlab Prezidentimizning Surxon daryo viloyatiga tashrifi yakunlariga to'xtalib o'tildi.

Ta'kidlanganidek, Sariosiyo tumanida joylashgan To'polang suv omboridan Termizgacha tirdiladigan 386 kilometrlik magistral suv tarmog'i aholi farovonligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. Hozir viloyat aholisining 58 foizi markazlashgan ichimlik suvi bilan ta'minlangan. Ushbu loyiha natijasida bu ko'rsatkich 90 foizga yetkaziladi.

Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi. Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi.

Yig'ilishda, shuningdek, "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi birinchi o'qishda ko'rib chiqilgan navbatdagi masala — "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlandiki, "O'zbekiston — 2030" strategiyasida ijtimoiy sohalarini rivojlantirish ustuvor vazifa etib belgilangan. Shu bois 2024-yil uchun Davlat budgeti loyihasida bu sohalariga katta e'tibor qaratilgan.

Yig'ilishda qonun loyihasini birinchi o'qishda ko'rib chiqish chog'ida deputatlar tomonidan qator takliflar berilgan, loyihani ikkinchi o'qishga tayyorlash davomida ushbu takliflarning aksariyati hujjat matnida o'z ifodasini topgani qayd etildi.

Jumladan, loyihani birinchi o'qishdagi muhokamada deputatlar tomonidan yuk ko'tarish quvvati 10 tonnadan og'ir mashinalar uchun bir xil miqdorda emas, balki yuk ko'tarish quvvatining og'irligidan kelib chiqib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini joriy qilish taklifi etilgan edi.

O'tgan qisqa davrda ishchi guruh vakillari Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Transport vazirligi va Avtomobil yo'llari qo'mitasi tomonidan taklif yuzasidan tahlillar o'tkazilib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini ilgari surildi.

gan har bir qishloq hududida aholi sonidan qat'i nazar, alohida tibbiyot muassasasi faoliyatini tashkil qilish ishlarini yakunlash lozimligini qayd etdi.

Shuningdek, loyihani ikkinchi o'qishga tayyorlash jarayonida deputatlar tomonidan berilgan takliflar e'tiborga olingani, ular asosida hujjat matni tamomilga yetkazilganini hisobga olgan holda qonun loyihasini qo'llab-quvvatladi.

Fraksiya yig'ilishida Bosh vazir o'rinbosari — iqtisodiyot va moliya vaziri J. Qo'chqorovga "Banklarni transformatsiyalash jarayonini tezlashtirish bo'yicha olib borilayotgan ishlar to'g'risida"



bilan ta'minlashga mablag' ajratilmayotganiga e'tibor qarattirdi. Mutasaddilar ushbu masalaga oydinlik kiritib, 2024-yilda birgina laboratoriyalar uchun reaktivlar sotib olishga 15 mlrd. So'm ajratilishi, bu mablag'lar mahalliy budget parametrlarida turishini, o'tgan yili bu mablag' 11 mlrd. So'mni tashkil etganini ma'lum qildi. Maktablarni avtomobil yo'llariga berilayotgan kuchlanish, zo'riqish va keltiradigan zarar miqdoridan kelib chiqilganini bildirdi. Ularning aytishicha, bundan asosiy maqsad — yuk avtomobillaridan ko'proq pul olish emas, balki yo'llarga bo'layotgan zararlarni kamaytirishdan iborat.

Deputat, shuningdek, Toshkent shahri bo'yicha ijara to'lovi miqdori masalasiga to'xtalib, mas'ullar e'tiborini unda belgilanayotgan narx o'tgan yildagiga nisbatan ko'proqni tashkil etayotganiga qarattirdi. Mutasaddilar deputat tomonidan ko'tarilgan masala bo'yicha asoslanirilgan tushuntirishlar berishdi.

Fraksiya a'zolari qonun loyihasini ikkinchi o'qishga tayyorlash jarayonida deputatlar tomonidan berilgan takliflar e'tiborga olingani va ayrimlari loyiha matnida aks ettirilganini hamda yig'ilishda berilgan savollar, fikr-mulohazalarga batafsil javoblar qaytarilganini hisobga olib, uni qo'llab-quvvatladi.

Deputatlar taklifi bilan budgetdan ajratiladigan mablag'lar oshmoqda

O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida dastlab Prezidentimizning Surxon daryo viloyatiga tashrifi yakunlariga to'xtalib o'tildi.

Ta'kidlanganidek, Sariosiyo tumanida joylashgan To'polang suv omboridan Termizgacha tirdiladigan 386 kilometrlik magistral suv tarmog'i aholi farovonligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. Hozir viloyat aholisining 58 foizi markazlashgan ichimlik suvi bilan ta'minlangan. Ushbu loyiha natijasida bu ko'rsatkich 90 foizga yetkaziladi.

Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi. Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi.

Yig'ilishda, shuningdek, "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi birinchi o'qishda ko'rib chiqilgan navbatdagi masala — "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlandiki, "O'zbekiston — 2030" strategiyasida ijtimoiy sohalarini rivojlantirish ustuvor vazifa etib belgilangan. Shu bois 2024-yil uchun Davlat budgeti loyihasida bu sohalariga katta e'tibor qaratilgan.

Yig'ilishda qonun loyihasini birinchi o'qishda ko'rib chiqish chog'ida deputatlar tomonidan qator takliflar berilgan, loyihani ikkinchi o'qishga tayyorlash davomida ushbu takliflarning aksariyati hujjat matnida o'z ifodasini topgani qayd etildi.

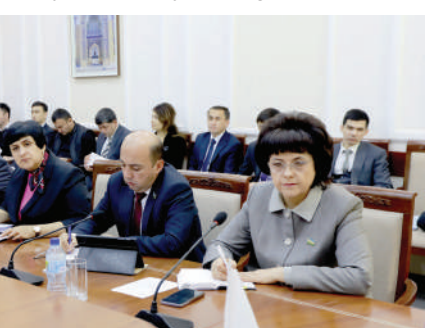
Jumladan, loyihani birinchi o'qishdagi muhokamada deputatlar tomonidan yuk ko'tarish quvvati 10 tonnadan og'ir mashinalar uchun bir xil miqdorda emas, balki yuk ko'tarish quvvatining og'irligidan kelib chiqib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini joriy qilish taklifi etilgan edi.

O'tgan qisqa davrda ishchi guruh vakillari Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Transport vazirligi va Avtomobil yo'llari qo'mitasi tomonidan taklif yuzasidan tahlillar o'tkazilib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini ilgari surildi.

Qayd etilganidek, keying yillarda mamlakatimizda atrof-muhitni muhofaza qilish, tabiiy resurslardan qo'llaniladigan ekologik muammolarni hal etish va ularning salbiy oqibatlarini bartaraf qilish borasida izchil islohotlar amalga oshirilmog'adi.

YangitahridagiKonstitutsiyamizda ham har kim qulay atrof-muhitga ega bo'lishi hamda davlat atrof-muhitni yaxshilash, tiklash va muhofaza qilish, ekologik muvozanatni saqlash bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirishi haqidagi normalar o'z ifodasini topgan.

Biroq ayrim shaxslarning o'simlik dunyosi obyektlariga nisbatan



bilan ta'minlashga mablag' ajratilmayotganiga e'tibor qarattirdi. Mutasaddilar ushbu masalaga oydinlik kiritib, 2024-yilda birgina laboratoriyalar uchun reaktivlar sotib olishga 15 mlrd. So'm ajratilishi, bu mablag'lar mahalliy budget parametrlarida turishini, o'tgan yili bu mablag' 11 mlrd. So'mni tashkil etganini ma'lum qildi. Maktablarni avtomobil yo'llariga berilayotgan kuchlanish, zo'riqish va keltiradigan zarar miqdoridan kelib chiqilganini bildirdi. Ularning aytishicha, bundan asosiy maqsad — yuk avtomobillaridan ko'proq pul olish emas, balki yo'llarga bo'layotgan zararlarni kamaytirishdan iborat.

Deputat, shuningdek, Toshkent shahri bo'yicha ijara to'lovi miqdori masalasiga to'xtalib, mas'ullar e'tiborini unda belgilanayotgan narx o'tgan yildagiga nisbatan ko'proqni tashkil etayotganiga qarattirdi. Mutasaddilar deputat tomonidan ko'tarilgan masala bo'yicha asoslanirilgan tushuntirishlar berishdi.

Fraksiya a'zolari qonun loyihasini ikkinchi o'qishga tayyorlash jarayonida deputatlar tomonidan berilgan takliflar e'tiborga olingani va ayrimlari loyiha matnida aks ettirilganini hamda yig'ilishda berilgan savollar, fikr-mulohazalarga batafsil javoblar qaytarilganini hisobga olib, uni qo'llab-quvvatladi.

Deputatlar taklifi bilan budgetdan ajratiladigan mablag'lar oshmoqda

O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasi fraksiyasi yig'ilishida dastlab Prezidentimizning Surxon daryo viloyatiga tashrifi yakunlariga to'xtalib o'tildi.

Ta'kidlanganidek, Sariosiyo tumanida joylashgan To'polang suv omboridan Termizgacha tirdiladigan 386 kilometrlik magistral suv tarmog'i aholi farovonligini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. Hozir viloyat aholisining 58 foizi markazlashgan ichimlik suvi bilan ta'minlangan. Ushbu loyiha natijasida bu ko'rsatkich 90 foizga yetkaziladi.

Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi. Davlatimiz rahbari tashrif doirasida tumandagi Bog'iston mahallasida ushbu loyiha bilan bog'liq masalalar haqida suhbat o'tkazildi.

Yig'ilishda, shuningdek, "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi birinchi o'qishda ko'rib chiqilgan navbatdagi masala — "2024-yil uchun O'zbekiston Respublikasining Davlat budgeti to'g'risida"gi qonun loyihasi bo'ldi.

Ta'kidlandiki, "O'zbekiston — 2030" strategiyasida ijtimoiy sohalarini rivojlantirish ustuvor vazifa etib belgilangan. Shu bois 2024-yil uchun Davlat budgeti loyihasida bu sohalariga katta e'tibor qaratilgan.

Yig'ilishda qonun loyihasini birinchi o'qishda ko'rib chiqish chog'ida deputatlar tomonidan qator takliflar berilgan, loyihani ikkinchi o'qishga tayyorlash davomida ushbu takliflarning aksariyati hujjat matnida o'z ifodasini topgani qayd etildi.

Jumladan, loyihani birinchi o'qishdagi muhokamada deputatlar tomonidan yuk ko'tarish quvvati 10 tonnadan og'ir mashinalar uchun bir xil miqdorda emas, balki yuk ko'tarish quvvatining og'irligidan kelib chiqib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini joriy qilish taklifi etilgan edi.

O'tgan qisqa davrda ishchi guruh vakillari Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Transport vazirligi va Avtomobil yo'llari qo'mitasi tomonidan taklif yuzasidan tahlillar o'tkazilib, yig'ilimning tabaqalashtirilgan stavkalarini ilgari surildi.

BOLA HUQUQLARINI HIMOYA QILISHNING YANGI MEKANIZMLARI

1959-yil 10-dekabrda BMT Bosh Assambleyasi tomonidan Bola huquqlari deklaratsiyasi qabul qilingan edi. Ushbu hujjatda "18 yoshga to'lmagan har bir inson, agar bolalarga nisbatan qo'llaniladigan qonun bo'yicha u ertaroq bolag'atga yetmagan bo'lsa, hali bola hisoblanadi", deyilgan.

1989-yil 20-noyabrda BMT Bosh Assambleyasi tomonidan Bola huquqlari to'g'risidagi konvensiya imzolandi. Bola huquqlariga oid avval qabul qilingan qonunlarga nisbatan bu konvensiya birinchi va nisbatan to'liq qonuniy hujjat hisoblanadi, unda bola huquqlari xalqaro huquqiy tushga ega.

Mustaqillik yillarida, avvalo, xalqaro huquqning umumiy tirof etilgan qoidalaridan kelib chiqqan holda bolalar huquqlariga doir milliy qonunchilik bazasi tubdan yangilandi. Istiqbolga erishgan O'zbekistonning ratifikatsiya qilgan dastlabki xalqaro huquqiy hujjatlardan biri Bola huquqlari to'g'risidagi konvensiya bo'ldi. Bu bilan yurtimiz xalqaro hamjamiyat maqomidagi hujjatni tan olish barobarida, bolalar huquqlarini oliy qadriyat sifatida e'tirof etishini yana bir muhim namoyon qildi. Bolalar huquqlariga doir muhim xalqaro hujjatga qo'shilganimizdan keyin milliy qonunchilikni konvensiya talabi asosida isloh etish boshlandi.

Eng muhimi, bolalar huquqini himoya qilish konstitutsiyaviy asosda mustahkamlandi. Bosh qonumimizda ota-onalarning farzandlari oldidagi majburiyati alohida ko'rsatildi, davlat va jamiyat ota-onalar vasiyigidan mahrum bo'lgan va yetim bolalarga g'amxo'rlikni o'z zimmasiga olishi qayd etildi, onalik va bolalik davlat muhofazasida ekanligi ta'kidlandi.

Aslida bola huquqlarining konstitutsiyaviy asosda kafolatlangani xalqimiz tabiatiga xos bo'lgan yuksak insoniy fazilatlarimiz o'ziga xos ko'rinishidir. Shu tariqa bizda navqiron avlod huquqlari himoyasi yo'lida mustahkam qonunchilik asosi yaratildi. Bu esa bolalar huquqlarini himoya qilish bo'yicha barqaror davlat siyosatini olib borishga keng yo'l ochdi.

O'zbekiston Respublikasining yangilangan Konstitutsiyasi XIV bobi "Oila, bolalar va yoshlar" deb nomlanib, 77-moddasida "Ota-onalar va ularning o'rini bosuvchi shaxslar o'z farzandlarini voyaga yetguniga qadar boqishi, ularning tarbiyasi, ta'lim olishi, sog'lom, to'laqonli va har tomonlama kamol topishi xususida g'amxo'rlik qilishga majburlardir. Davlat va jamiyat yetim bolalarni hamda ota-onasining vasiyigidan mahrum bo'lgan bolalarni boqishini, tarbiyalashini, ularning ta'lim olishini, sog'lom, to'laqonli va har tomonlama kamol topishini ta'minlaydi, shu maqsadda xayriya faoliyatini rag'batlantiradi", degan norma mustahkamlangan. Demak, ota-onani jamiyatning asosi bo'lgan oilaning yetakchi a'zolari, voyaga yetmagan farzandlari uchun davlat va jamiyat oldida mas'ul.

O'zbekiston Respublikasining "Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi Qonuni 2008-yilning 7-yanvarida qabul qilingan bo'lib, unda bola huquqlari himoyasi bo'yicha davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari sifatida quyidagilar belgilab berildi: bola huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini ta'minlash; bola hayoti va sog'lig'ini muhofaza qilish; bola kamsitilishiga yo'l qo'ymaslik; bolaning shah'ni va qadr-qimmatini himoya qilish; bola huquqlari va imkoniyatlarining tengligini ta'minlash; bola huquqlari kafolatlarining huquqiy asoslarini

har yili uch million nafar bola bir oy ham yashamasdan vafot etmoqda. Shuningdek, "Bolalarni asrang" xalqaro tashkiloti mutaxassislari aytishicha, ayrim davlatlarda qo'daklar hayotida e'tiborsiz qaralayotgani oqibatida ko'plab norasidalar nobud bo'lmoqda. Ayniqsa, Afrika mamlakatlarida yangi tug'ilgan har besh nafar chaqaloqning ikki nafari hayotining dastlabki soniyalaridayoq hayot bilan vidolashyapti. Dunyo bo'yicha millionlab bolalar esa och-nahor, usti yupun, qorni nonga to'yamay yashayotgani, nobud bo'layotgani ham bugun achchiq haqiqat.

Shukriki, o'z farzandlari taqdiriga befarq qaramaydigan O'zbekistonda bolalarga ko'rsatilayotgan bemsiz g'amxo'rlik, yuksak e'tibor havas qilsa arzigulik. Mamlakatimizda kelajagimiz vorislari bo'lgan yosh avlod kamoloti, ta'lim va tarbiyasi, yoshlarning huquq va erkinliklarini himoya qilish, ma'naviyatini yuksaltirish, qisqacha aytganda, o'sib kelayotgan farzandlarimizni ma'nan yetuk va jismonan sog'lom shaxslar sifatida ulg'aytirishga bo'lgan e'tibor davlat siyosati darajasiga ko'tarildi. Bu boradagi e'zgu ishlarimiz mazmun-mohiyati, ahamiyati va ko'lami ham tobora kengayib bormoqda.

Abira HUSEYNOVA, Oliy Majlisning Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman)ning Buxoro viloyatidagi imtibaqiy vakili, senator.

O'rganish

BANDLIKNI TA'MINLASHDA IJRO VA MAS'ULIYAT

Yaqinda Oliy Majlis Qonunchilik palatasining Agrar va suv xo'jaligi masalalari qo'mitasi a'zolari dala chetlari va kollektor-drenaj atrofida yerlardan samarali foydalanish, Oliy tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari doirasida ishlarni tashkil etish, baliqchilik tarmog'ini yanada rivojlantirish masalalarini Xorazm viloyati misolida nazorat-tahlil tartibida o'rgandi.

Deputatlar dastlab hudud-da dala chetlari va kollektor-drenaj atrofida yerlardan unumli foydalanish maqsadida qo'shimcha ekin maydonlarini tashkil etish ishlarini boshlashni ta'minlash maqsadida 250 gektar yer maydonlari o'zlashtirilgan.

Joriy yilda hududda dala chetlari va kollektor-drenaj tarmoqlari atrofida yerlar fermar xo'jaliklari ishchilari hamda ehtiyojmand aholiga ikkilamchi ijaraga berilib, 2 ming 447 ta fermer xo'jaligining 2 ming 183 gektar, ya'ni 24 ming 230 km. dala chetlarida 12 ming 744 tonna poliz, 5 ming tonna sabzavot, 238 tonna boshqa mahsulotlar yetishtirilgan.

Oliy tadbirkorlik dasturlari doirasida parrandachilik, jumladan, o'rdak, tovuyq va kurka boqishni tashkil qilish maqsadida viloyatdagi tijorat banklari tomonidan 2022-yilda 2 ming 827 ta subyektaga 38,6 mlrd. So'm hamda joriy yilda 701 ta subyektaga 12,6 mlrd. So'm imtiyozli kreditlar ajratilgan.

Deputatlar o'rganish davomida aholi xonadonlarida natsioniv usulda baliq yetishtirishni ko'paytirish maqsadida "Har bir oila — tadbirkor" dasturi doirasida imtiyozli kreditlar ajratilgan.

Deputatlar o'rganish davomida aholi xonadonlarida natsioniv usulda baliq yetishtirishni ko'paytirish maqsadida "Har bir oila — tadbirkor" dasturi doirasida imtiyozli kreditlar ajratilgan.

takomillashtirish; bola huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini ta'minlash hamda himoya qilish bo'yicha davlat organlari va mansabdor shaxslari faoliyatining ochiqchiligi hamda oshkorligini ta'minlash; bolalarning jismoniy, intellektual, ma'naviy va axloqiy kamol topishiga ko'maklashish va boshqalar.

2017 — 2023-yillarda ushbu qonunchar ba'zi moddalarga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilgan. Xususan, Prezidentimizning 2019-yil 22-apreldagi "Bola huquqlari kafolatlarini yanada kuchaytirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qaroriga asosan, Oliy Majlisning Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman) o'rinbosari — Bola huquqlari bo'yicha vakil lavozimi, shuningdek, 2020-yil 29-maydagi "Bola huquqlarini himoya qilish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori bilan Bola huquqlari bo'yicha vakilining asosiy vazifalari va faoliyat yo'nalishlari belgilab berildi.

Ta'kidlash joziki, kamol inson tarbiyasi, ona va bola salomatligini saqlash davlatimiz siyosatining ustuvor vazifasiga aylangan bejiz emas. "Sog'lom" so'zining mazmuniga e'tibor beradigan bo'lsak, dard-kasaldan xoli, ya'ni sog'; sog'liqni saqlash talablariga to'la javob beradigan; beg'ulov, toza, sof; zararli ta'sirdan, salbiy hislar, ilat va shu kablardan xoli; toza, pok; ruhiy jihatdan shikast yemagan; raso; g'oyaviy-mafkuraviy, ma'naviy jihatdan toza, pok, degan ma'nolarni beradi.

Sog'lom bola muqaddas islom dinimizning muddasiga bo'lgan. Hadis ilmi sultoni Imom al-Buxoriyning "Al-adab al-mufrad" kitobining "Bola sog'lom tug'lsa, Xudoga shukr qilish haqida" bobida shunday deyiladi: "Oysha (r.a) biror oilada farzand tug'lsa, o'g'li yo'qizligini so'ramas edilar. Balki "Sog'lommi" deb so'rar, "Ha" deyilsa, "Omlarning Parvardigori Allohga shukur", derdilar.

UNICEF ma

O'ZBEKISTON TASHABBUSLARI

MDH integratsiyasini yanada kuchaytirishga xizmat qiladi

Bu hali hammasi emas. O'zbekiston MDHga a'zo mamlakatlar bilan savdo, investitsiya, innovatsiya va moliya sohalarida yangi loyihalarni amalga oshirishdan manfaatdor. Mamlakatimiz venchur loyihalar va iqtisodiy zonalarni birgalikda rivojlantirishga tayyor. Bugungi kunda MDH mamlakatlari bilan qo'shma investitsiya loyihalariga doir portfelimiz hajmi 25 milliard dollardan oshdi.

Yaqinda qabul qilingan Sanoat kooperatsiyasini rivojlantirish konsepsiyasiga muvofiq, Hamdo'stlikka a'zo davlatlarning Sanoat siyosati bo'yicha kengashi doirasida o'zaro investitsiyalarni rag'batlantirish va loyihalarni ilgari surish hamda texnoparklarni tashkil etish bo'yicha Qo'shimcha kompleks choratadbirlarni ishlab chiqish ham muhim ahamiyatga ega bo'lib, Prezidentimiz MDH sammitida masalalarini ana shu tomonlariga o'xtaldi.

Bunda xaridlarini moliyaviy qo'llab-quvvatlash, sug'urta hisobidan qoplab berish va off-take xarid masalalarini puxta o'ylab ko'rish muhim. Kelgusi yilning aprel oyida Toshkent shahrida o'tkazilishi rejalashtirilgan "INNOPROM" sanoat haftaligi doirasida MDH mamlakatlarning sanoat kooperatsiyasi va innovatsion ishlanmalari forumini tashkil etish borasidagi Prezidentimiz ilgari surgan

tashabbus barcha davlatlar uchun birdek manfaatli, desak, yangilashmaymiz.

Transport va kommunikatsiyalar sohasi, MDH makonida samarali integratsiyalashgan transport tizimini rivojlantirish, mintaqamizning ulkan tranzit salohiyatidan to'liq foydalanish ham strategik muhim yo'nalishdir. Ma'muriy tartibot va reglamentlarni takomillashtirish, yuk tashuvlari va tranzit uchun o'zaro preferensiyalar taqdim etish bu boradagi ishlarning muhim jihatlari.

Bundan tashqari, O'zbekiston transportning barcha turida multimodal tashuvlarni tashkil etish orqali transport koridorlarini rivojlantirish, asosiy mintaqaviy koridorlar orqali yuklarni tashishda biznes uchun jolibador shartlarni shakllantirish, yo'lovchi va yuk tashishda boshqarish jarayonlarini va ko'rsatiladigan xizmatlarni raqamlashtirish, transport infratuzilmasi va harakat tarkibini modernizatsiya qilish dasturlari hamda loyihalarni amalga oshirish imkoniyatlarini kengaytirishni ham muhim deb hisoblaydi. Zero, bugun rivojlangan davlatlar va integratsion tashkilotlar o'zaro munosabatlarida ana shu mexanizmlardan foydalanib, katta yutuqlarga erishmoqda.

Transport tizimiga bo'lgan jiddiy tahdidlarni inobatga olgan holda, mamlakatlarimiz hamkorlikda yangi

logistika yo'laklarini rivojlantirish g'oyat muhim. Bu o'rinda gap Termiz — Mozori-Sharif — Kobul — Peshovar hamda Xitoy — Qirg'iziston — O'zbekiston yo'llarini qurish bo'yicha loyihalar haqida bormoqda. Ushbu yo'llar MDH transkontinental transport tashuvlarining muhim zanjiriga aylanishiga ko'maklashadi hamda yuklarni olib o'tishning muddati va narxini bir necha barobar qisqartirib, amaldagi yo'nalishlarni izchil to'ldirib boradi. Transmilliy yo'laklarning ko'p variantli bo'lishi Hamdo'stlik davlatlari mahsulotlari uchun keng ko'lami yangi bozorlarni ochadi.

Amaliy ilmiy-texnik hamkorlik va ta'lim sohasidagi o'zaro almashinuvni kengaytirish ham hamkorlikdagi harakatlarning ustuvor yo'nalishidir. Turizm sohasida ham katta istiqbol mavjud. Barcha bunyodkorlik rejalarini faqat tinchlik va barqarorlik sharoitida, xavfsizlikka tahdid soluvchi zamonaviy xavf-xatarlarga o'z vaqtida javob qaytarish orqali ro'yogga chiqarish mumkinligi ayon haqiqat.

Shu bois jinoyatchilik, terrorizm, narkotik moddalarning noqonuniy aylanishi va odam savdosiga qarshi kurash sohasida huquqni muhofaza qiluvchi organlar hamda maxsus xizmatlar hamkorligi muhim amaliy ahamiyatga ega. O'zbekiston Rossiya, Markaziy

Osiyo mamlakatlari va MDHning boshqa davlatlari bilan hamkorlikda Afg'oniston muammosini siyosiy yo'l bilan hal qilish bo'yicha ko'maklashishga tayyorligini bildirgan va shunday bo'lib qoladi.

Yana bir muhim jihat, dunyo miqyosida iqlim salbiy tomonga butkul o'zgarib ketgani hamimizga yaxshi ma'lum. Bu borada hamkorlik har doimgidan ham dolzarb. Shu bois davlatimiz rahbari MDHning Davlatlararo ekologik kengashiga O'zbekistonning qo'shilishini e'lon qildi. Ayni o'rinda kelgusi yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti shafeligida Samarqandda o'tkazilishi rejalashtirilgan Xalqaro iqlim forumi doirasida Hamdo'stlik davlatlari hududidagi ekologik tahdid va xavf-xatarlarga bag'ishlangan maxsus yalpi sessiyaga o'tkazish taklif qilindi.

Tan olish kerak, O'zbekiston ilgari surayotgan tashabbuslar mintaqa miqyosida ham, xalqaro miqyosida ham e'tirof etilgan va yuksak qadrlanadi. Xususan, davlatimiz rahbarining o'tgan yili MDH sammitida qadimiy Samarqand shahriga 2024-yilda "Hamdo'stlikning madaniyat poytaxti" maqomini berish borasida ilgari surgan taklifi Bishkek sammitida bir ovozdan qo'llab-quvvatlandi. Bu nimani anglatadi? Avvalo, kelgusi yil bahorda Samarqandda MDH davlatlarining madaniyat, san'at va kino haftaligi kabi keng ko'lami tadbirlarni



o'tkazish orqali ushbu makondagi xalqlarimizning yaqinlashuvi, demakdir.

Davlatimiz rahbari qanday darajadagi sammit bo'lmasin, yoshlar masalasini ko'targan. Bu gal ham yoshlar siyosati sohasidagi hamkorlikni faollashtirish masalasiga e'tibor qaratildi. Hamdo'stlikning yangi qo'shma loyihasi doirasida kelgusi yilda "Hamdo'stlikning yoshlar poytaxti" deb e'lon qilingan Toshkent shahrida tadbirlarga boy yirik dastur tayyorlanayotgani ta'kidlandi. Shuningdek, "Hamdo'stlik kubogi" futbol turnirini qayta tiklash va yoshlar jamoalari o'rtasida navbatdagi uchrashuvlarni O'zbekistonda o'tkazish takliflari ham sammit ishtirokchilarining yuksak e'tirofiga

sazovor bo'ldi.

Umuman olganda, Prezidentimiz tashabbuslari Hamdo'stlik mamlakatlari uchun yangi imkoniyatlar ochadi. Davlatimiz rahbarining MDH oliy mukofoti bilan taqdirlanishi ham fikrimizning yaqqol dalili. O'zbekiston mavjud muammolarni birgalikda hal qilish g'oyasi asosida tashkil etilgan kun tartibini ilgari surmoqda. Shu tufayli bugungi kunda Yevrosiyo mintaqasida o'zaro va ochiq muloqotni mustahkamlash zarurligi haqida umumiy tushuncha shakllandi.

Shu bilan birga, O'zbekiston o'z tashqi siyosatining fundamental tamoyillariga sodiq qolmoqda. Rasmiy Toshkent milliy manfaatlar va mamlakatni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari asosida barcha davlatlar bilan teng aloqalar o'rnatgan. O'zbekiston rahbarining MDHga oid siyosati hamda tashabbuslari ushbu muddatli strategik natijalarga erishishga qaratilgan. Bu esa mamlakatning xalqaro maydondagi obro'sini mustahkamlaydi hamda xorijiy biznes vakillarining O'zbekistonga sarmoya kiritish va istiqbolli loyihalarni amalga oshirishga bo'lgan qiziqishini orttiradi.

Bobir TURSUNOV,
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra mudiri, iqtisodiyot fanlari doktori, professor.

Munavvar qori Abdurashidxonov tavalludining 145-yilligi

VATAN VA MILLAT FIDOYISI



O'zbek jadidchilik harakati tarixida Munavvar qori Abdurashidxonov alohida o'rin tutadi. Xususan, uning yangi maktablar ochish, o'quvchilarni yangicha usulda o'qitib, ongu shuurini yuksaltirish yo'lidagi xizmatlari beqiyos.

Alloma ayrim hikoya va she'rilarida, maktab o'quvchilari uchun yozgan o'quv qo'llanmalarida asosiy e'tiborini tarbiyaga qaratgan: "Bolalar uchun tanning salomatligi lozimdur. Ammo aql va fikrning salomatligi undan ortiqroq lozimdur". Inson aqli bilan dunyodagi boshqa yaratilardan farq qiladi. Sog'lom va mustaqil fikri bilan o'zligini ko'rsatadi.

qatt etishdi (1931-yil).

Jiddiy o'rganilsa, millatni chin yurakdan yaxshi ko'rgan ziyolilar, madaniyat, adabiyot va san'at ahlini tuhmatu bo'htonlar bilan qatag'on qilgan 30-yillar muhiti yaqin kechmishimizning, umuman, madaniyatimiz tarixining "eng kir va eng qora" kunlaridir. Tabiiyki, bunday sharoitda ruh erki, so'z erkinligi xususida gap ham bo'lishi mumkin emas. O'sha davr gazeta va jurnallaridagi hukmron adabiy mafkuraga moslashgan maqolalardan haqiqatni bilib olish mushkul va imkonsiz.

O'ta erksiz, o'ta siyosatlashgan matbuotdan farqli o'laroq mamlakatdagi asl holatdan xalqni voqif qiluvchi birorta gazeta yoki jurnal bo'lganmi? Savolga tasdiq javobini berish o'rinlidir. Muhojir turkistonliklar tomonidan Parijda o'n yil davomida (1929 — 1939) Mustafao Cho'qay muharrirligida nashr etilgan "Yosh Turkiston" majmuasi ana shunday o'z milliy yo'lga ega nisbatan erkin matbuot edi.

Bu jurnalning mazmun-mohiyati 30-yillardagi o'zbek sho'ro matbuotidan tubdan farqlanar, sobiq ittifoq tarkibiga kirgan turkiy respublikalardagi voqea-hodisalarga imkon doirasida munosabat bildirar edi. Jurnal mundariyasi rang-barang; chorizm zulmidan qutulib qizil bolshevoylar tuzog'iga tutilgan Turkiston o'lkasining ayanchli ijtimoiy-siyosiy ahvolidan, ayniqsa, 30-yillar boshlaridayoq mahv etila boshlagan tanliq ziyoli shaxslar hayoti, hibsga olinishi, suddagi

tergovlari yoki o'limidan bahs etar edi. Sho'ro matbuoti sahifalarida bir toifa qizil muxbirlar "millatchi"larni, "vatanparasi"lar va "jadid"larni ayovsiz fosh etib, qarsak chalib quvongani holda "Yosh Turkiston" o'sha insonlar taqdiri haqida qayg'urib, ularning fikrini, xizmatini e'zozladi va ba'zan o'zining o'nlab sahifalarini ularga bag'ishladi.

Majmuaning 1934-yilgi yanvar soni ana shunday bag'ishlovlardan biridir. Mashhur o'zbek jadid ziyolisi Munavvar qorining mahv etilishi munosabati bilan jurnalda tahririyatning "Munavvar qori" (rasmii bilan), Afandizodaning "Yangi qurbonlarimiz va Munavvar qori", Yoqub ismi muallifning "Ilk ustozim", Sobirning "Buyuk shahidlarimiz", Tohir Chig'atoyning "Yo'lboshchimiz Munavvar qori", Abdulvahob O'qtoyning "Ustozimiz Munavvar qori" kabi xotiralari, shuningdek, jurnalning 55-sonida Abunasr Najiyning "Habibim Munavvar qori" sarlavhali maqolalari hamda "Olmos Yildirim. Mahshad. Nison 1934" imzosi bilan "Buyuk shahidimiz..." (Munavvar qori uchun) nomli she'ri beriladi.

Ularda o'zbek ziyolining hech aybsiz "qizil jallodlar" tomonidan qatt etilgan ochiq yozildi. Mualliflar o'zlarining maslakdoshi, yo'lboshchisi, ustozlari Munavvar qori naqadar millatsevar va vatanparvar inson bo'lganini, ayni shu jihati bilan bolsheviklarga ma'qul kelmaganini qayta-qayta ta'kidladi. Yangicha usuldagi jadid maktablari o'qitish va darsliklar yozishdagi, gazetachilik va xayriya jamiyatlari

tuzishdagi xizmatlarini faxr bilan tilga oldi. Va uning taqdiriga "Yosh Turkiston"chilar: "Munavvarning bolsheviklar tomonidan o'ldirilishini biz Moskov hokimlarining bizning ilm yurimizni o'ldirmak qasdini tamsil etaturog'on bir harakat deb qabul etamiz", tarzida baho berdi.

Tohir Chig'atoy o'zining xotira-maqolasida shunday yozadi: "Turkiston xalqining so'nggi 30 — 35 yillik tarixini obyektiv bir ko'rish ila tekshiruvchi kishilar uning har sahifasida yo'liqmasdan o'ta olmadilari bir shaxsiyat bordir. O'ziga odatan bu davrning jonli haykali, jonli tarixi demak mumkin bo'lg'on bu kishi Munavvar qoridir.

Turkiston xalqi ichidagi yangi uyg'onish harakatining har tarmog'ini tekshira boshlasangiz, unga Munavvar qori ismisiz kirib bo'lmaydir. Xalqimizning kirib qoldig'i falokatini, bu falokat yo'lining mazlum hadafini to'g'ri ko'rib, unga ko'ra choralar qidira boshlag'on kishi Munavvar qori edi. Ichinda bo'ldig'imiz asrning boshlarida yurtimizga kira boshlag'on "usuli jadid" maktablarining haqiqiy shaklini Munavvar qori maydong'a qo'ydi".

Darvoqe, o'sha paytda Munavvar qori bilan baravar Salim Tillaxon va To'lagan Oxund domla ham yo'q qilinadi. Rasmiy hukumat og'izda qanchalar odil, haqiqatparvar bo'lmasin, bu jallodlarning amaldagi qilmishlari ko'pchilikka ma'lum edi. "Yosh Turkiston"chilar "Munavvar, Salimxon, To'lagan domla — Turkistondagi rus proletaryoti diktaturasining so'nginchi qurbonlari emasdir. Yillardan beri sovbet turmalarida, surgunlarda azob chekayotgan ko'b-ko'b ma'rif odamlarimiz haqida hech bir ma'lumotimiz yo'qdir. Ulardan qanchasi yo'qoldi? Tirik qolq'onlari bormi, yo'qmi? Bu to'g'rida hech bir narsa bilmaymiz... Balki, qadar (taqdir) bizga yangi qayg'uli xabarlar hozirlamoqdadir..." ("Yangi qurbonlarimiz va Munavvar

qori" maqolasidan), degan o'rini taxminlarga berildi va oqibat haq bo'lib chiqdi.

Jadid bobomizning Toshkentda ochilgan "Namuna" maktabida olti yil tahsil olgan Abdulvahob "Ustozimiz Munavvar qori" maqolasida allomaning xizmatlarini turk, ozarbayjon va qrim jadidlari faoliyatiga taqqoslaydi, o'ziga xos jihatiha urg'u beradi. Xotiraning o'ziga ushbu tarixiy shaxsning xizmatlarini to'la yoritma olmasligi ham aniq. "Munavvar qorining Vatanimiz Turkistonda etgan milliy xizmatlarini to'liq yozmoq uchun butun bir tarix kitobi yozish kerak bo'ladi", deya ta'kidlaydi u.

Darhaqiqat, Munavvar qorini esga olganlar allomaning barcha ulug' xizmatini bir-ikki maqola bilan tavsiflab berish imkonsizligini yaxshi bilgan. Abdulvahob ham maqolasida: "Busayg'ili nurli siymoni tekshirmak milliy tarixchilarimizning bo'yinlariga tushaturog'on vazifadir", deb yozadi...

Oradan salkam bir asr o'tdi. Vazifa o'z dolzarbligini yo'qotgan yo'q. Ayni damda bu mas'uliyatli vazifani bugungi adabiyotshunos va tarixchi olimlar his qilib, ilmiy izlanish va tadqiqotlar olib borayotganini e'tirof etish ham adolatdan bo'lar edi. Shunga ko'ra Munavvar qorining "Ma'naviyat" nashriyatida "Xotiralar" kitobi chop qilinganini, sakkiz risoladan iborat "Jadidlar" majmuasining bir Munavvar qoriga bag'ishlanganini alohida ta'kidlash o'rinli.

2020-yilda Prezidentimiz ulug' jadid bobolarimiz — Mahmudxo'ja Behbudiy va Abdulla Avloniy bilan bir qatorda Munavvar qorini ham "Buyuk xizmatlari uchun" ordeni bilan mukofotladi. Bu tarixiy hodisani yangi O'zbekiston xalqining Munavvar qoriga ehtiromi ramzi sifatida baholash lozim, albatta.

Bahodir KARIMOV,
filologiya fanlari doktori,
professor.

MAHALLADA OBODLIK SHUKUHI

Shu yerda yashovchi oilalar umumiy foydalanishi uchun alohida usti yopiq tandirxonaga, to'y va boshqa marosimlarni o'tkazish maqsadida zamonaviy ko'rinishdagi shinam ayvon qurib berildi. Obodonlashtirish ishlari esa davom etmoqda. Mutasaddilar ko'p qavatli uylar joylashgan bu hududni obod va ko'rkam manzilga aylantirishni maqsad qilishgan.



Zafar mahallasi ahlining asosiy muammolaridan yana biri ichimlik suvi edi. Bir paytlar hududdagi aholi xonadonlariga markazlashgan ichimlik suvi yetkazib berilgan, biroq keyinchalik tizim ishdan chiqib, suv kelmay qo'yg'an.

Dastur doirasida eski suv inshooti ta'mirlanib, 4,8 kilometr suv tarmog'i tortildi. Bu boradagi ishlar yakunlanib, tizim to'liq ishga tushirilganidan so'ng mahalladagi xonadonlarga qaytdan markazlashgan holda toza ichimlik suvi kirib boradi.

Qolaversa, obodonlashtirish, qurilish-bunyodkorlik ishlari davomida mahalladagi ta'mirlab holga kelib qolgan 1 kilometr yo'lga asfalt yo'zildi, 20 ta beton ustun yangilanib, 1 kilometr havo kabellari almashtirildi. Ijtimoiy soha obyektlarida keng ko'lami ta'mirlash ishlari olib borildi.



Bundan tashqari, dastur doirasida mahallada aholi bandligini ta'minlash, oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirish borasida ham salmoqli ishlar amalga oshirilmog'ga, — deydi tuman hokimining mahalladagi yordamchisi Obid G'oyimov. — Shunga asosan, o'zini o'zi band qilish istagida bo'lgan 11 kishiga tikuvchilikni yo'lga qo'yishi uchun subsidiyalari olib berildi. 8 nafarining imtiyozli kredit asosida motoroller olishiga ko'maklashildi. 14 kishi haq to'lanadigan jamoat ishlariga jalb etilgan bo'lsa, 3 nafari kasb-hunar o'rganishga yo'naltirildi.

E'tiborli tomoni, mahalladagi obodlik shukhi odamlarning kayfiyatida, ruhiyatida ham o'z aksini topmoqda. Hududni obodonlashtirish, daraxt ekish, yashil maydonlarni ko'paytirish, tomorqadan samarali foydalanish kabi ishlarda aholining o'zi ham jonbozlik ko'rsatyapti. Imkoni yetganlar esa bu boradagi ishlarni moliyaviy tomondan ham qo'llab-quvvatlash harakatida. Masalan, hududdagi tadbirkorlardan biri o'z hisobidan zamonaviy mahalla binosini qurib berayotgan bo'lsa, boshqalari kam ta'minlangan oilalarning uy-joylarini ta'mirlash, obodonlashtirish ishlariga ko'mak ko'rsatmoqda.

Ma'lumot o'rinda aytish kerakki, viloyatda Zafar mahallasidan tashqari Dehqonobod tumanidagi Tog'aytemir, Nishon tumanidagi Guliston, Mirishkor tumanidagi Obod mahallalarida ham "Obod xonadon — obod ko'cha — obod mahalla" mezonni asosida obodonlashtirish, qurilish-bunyodkorlik ishlari amalga oshirilmog'ga.

Jahongir BOYMURODOV
("Xalq so'zi")

SAHRO BAG'RIDAGI MO'JIZA

Buxoroda yirik shamol elektr stansiyalari barpo etilmoqda.

— Korxonamiz "G'ijduvon" erkin iqtisodiy zonasida joylashgan, — deydi "Siyavush Textile Buxara" mas'uliyati cheklangan jamiyati vakili Ulug'bek Sharipov. — Uning uzluksiz ishlashi barqaror elektr energiyasi ta'minotiga borib taqaladi. Shu jihatdan shamol elektr stansiyalarining barpo etilayotgani biz, tadbirkorlar uchun ayni muddao.

Darhaqiqat, "G'ijduvon" erkin iqtisodiy zonasi hududi yil sayin kengayib, yangidan-yangi korxonalar ish boshlayapti. Masalan, davlatimiz rahbarining 2021-yil 17-noyabrdagi qaroriga ko'ra, iqtisodiy zonaga Peshku va Qorovulbozor tumanlari hududidan 200 gektar yer maydoni ajratildi. Bu yerda amalga oshirilayotgan biznes loyihalar istiqbolli infratuzilmaga, jumladan, tabiiy gaz qatori elektr energiyasi ta'minotiga ham uzviy bog'liqdir.

Birgina G'ijduvon tumanidagi obyektning foydalanishga topshirilishi natijasida esa yiliga 1,8 milliard kVt/soatgacha elektr energiyasi ishlab chiqarish imkoniyati yuzaga keladi. Binobarin, yirik loyiha sharofati bilan minglab xonadonlar hamda ijtimoiy-iqtisodiy soha obyektlarini qayta tiklanuvchi energiya bilan ta'minlash mumkin bo'ladi.

Shu bilan birga, shamol elektr stansiyasining ishga tushirilishi natijasida yiliga 550 million kub metr tabiiy gaz tejaladi. Atmosferaga 500 ming tonna miqdorida zararli gazlar chiqishi xavfi bartaraf etiladi. Bu dalillar ham muqobil energiyaning viloyat iqtisodiy salohiyatini mustahkamlash borasidagi ahamiyatini yaqqol ko'rsatib turibdi.

Istam IBROHIMOV
("Xalq so'zi")



O'zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi O'zbekiston kinoarboblari ijodiy uyushmasi a'zosi, O'zbekiston san'at arbobi, kinorejissor va muharrir

Xayrulla JO'RAYEVning vafoti munosabati bilan marhumning oila a'zolari va yaqinlariga chuqur hamdardlik izhor etadi.

O'ZBEKISTON MADANIY MEROSI — YANGI RENESSANS ASOSI

O'zbekiston bir necha ming yillik ulug'vor va muhtasham tarixga ega. Yurtimizda jahonshumul sivilizatsiyalar, yirik imperiyalar, havas qilsa arzigulik shaharlar va bebaho me'moriy obidalar vujudga kelgan. Ayniqsa, buyuk ajdodlarimiz tomonidan yaratilgan tengsiz madaniy meros insoniyat tarixida o'chmas iz qoldirgan. Ana shunday ulug'vor va boy madaniy merosni asrab-avaylash, o'rganish va uni ommalashtirish bo'yicha keyingi yillarda Prezidentimiz tashabbusi bilan keng ko'lamdagi ishlar amalga oshirildi.

Ayniqsa, davlatimiz rahbarining BMT Bosh Assambleyasi 75-sessiyasida ilgari surgan qator tashabbuslar orasida xalqimiz madaniyati va tarixini ommalashtirishga qaratilgan madaniy forum o'tkazish taklifi xalqaro hamjamiyat, xususan, YUNESKO tomonidan

qizg'in qo'llab-quvvatlandi. Joriy yilning 5 — 8-noyabr kunlari Samarqand shahrida O'zbekiston madaniy merosini o'rganish, saqlash va ommalashtirish bo'yicha Butunjahon jamiyatining "O'zbekiston madaniy merosi — yangi Renessans asosi" VII xalqaro kongressi o'tkazildi. Unga 32 xorijiy mamlakatdan qariyb 350 nafar olim, ekspert, muzey va kutubxonalar rahbarlari, ommaviy axborot vositalari vakillari tashrif buyurdi. Ular O'zbekistonda madaniyati va san'atni, buyuk ajdodlar merosini asrab-avaylash, avlodlarga bezavol yetkazish borasida olib borilayotgan ishlarga yuksak baho berdi.

Tadqiqot rahbarlaridan O'zbekiston madaniy merosini o'rganish, saqlash va ommalashtirish bo'yicha fikr-mulohazalari, yurtimizda olgan taassurotlari haqida yozib oldik.

am binolarga har qaraganimizda, yozgan bebaho asarlarini mutolaa qilganimizda bunga qayta va yana qayta amin bo'lamiz.

Xususan, Amir Temur va temuriylar madaniyati dunyo tamaddunida munosib o'rin tutadi. Yaqinda Fransiya Prezidenti Emmanuel Makron boshchiligidagi rasmiy delegatsiya tarkibida O'zbekistonning tarixiy obidalari, boy madaniy merosini yana bir bor kashf etgandek bo'ldim.

Kongress davomida O'zbekiston tarixi, madaniy merosiga oid qator muhim topilmalar taqdim qilindi. Ular orasida Hindistonda saqlanayotgan Akbarshoh buyrug'i bilan yozilgan noyob kitob ham bor. Xudobaxsh Xon kutubxonasi Hindistondagi eng boy kutubxonalardan biri bo'lib, u yerda O'zbekiston tarixiga oid hujjatlar, xususan, temuriylar tarixiga oid arab va turk tillaridagi qo'lyozmalar saqlanadi. Bu qo'lyozmalar orasida eng noyobi, qimmatlisi esa "Tarixi xonadoni Temuriya" bo'lib, unda Amir Temur va temuriylarga bag'ishlangan 132 ta miniatyura mavjud. Ayni paytda temuriylar, umuman, O'zbekiston madaniy merosini tadqiq etish bugungi kunda mamlakat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biriga aylangan, desak, mulohaza emas.

Xayriddin IVGIN, folklorshunos olim, professor, doktor (Turkiya):

— O'tmish guvoh: ming yilliklar suroni kimlarni unutmagan, nene xalqlarni yutib yubormagan? Menimcha, birinchi navbatda, tarixga bee'tibor bo'lganlar qismati ana shunday ayanchli kechgan. O'z tarixini yaxshi bilgan, ajdodlarini unutmagan xalq borki, hayot yo'lini to'g'ri belgilab olgan, ravnaq topgan.

O'zbekiston bugun mana shu oydin yo'lda. Yurtingizga ko'p kelaman, har kelganimda yangidan-yangi o'zgarishlarga, bunyodkorliklarga guvoh bo'laman. Har gal turli anjumanlar doirasida ilm-fanga e'tibor ortayotganidan, qardosh o'lkada ilmiy tadqiqotlar ko'lami sifatu son jihatdan oshib borayotganidan xursand bo'laman. Kongressning aynan Samarqandda

o'tkazilganida ham ayrica ramz bor, menimcha. Samarqand qadimda ko'plab olimlarni o'zida jamlagan, aynan shu yerdan dunyo tamadduniga sezilarli darajada hissa qo'shgan, butun dunyo tan olgan olimu fuzalolar yetishib chiqqan. Shuningdek, bu o'lka xalqlarimizning yaqinlashuviga, har tomonlama hamkorligida ham muhim ahamiyat kasb etgan.

Hozir ham bu yerda, ayniqsa, Prezident Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan qator rostlagan "Buyuk Ipak yo'li" xalqaro turizm markazida amalga oshirilgan bunyodkorliklar har jihatdan diqqatga sazovor. Bu yurtda qilinayotgan islohotlardan, go'zal amallardan ibrat olsa arziydi.

Sulton RAYEV, TURKSOY tashkiloti rahbari:

— O'zbekiston xalq shoiri Erkin Vohidovning "Tarixingdir ming asrlar ichra pinhon, o'zbekim" deb boshlangan qasidasini juda ko'p o'qiyman. Darhaqiqat, o'zbek xalqining tarixi va madaniyati ming-ming yillar qo'rida yashirinib yotibdi. Buni anjumangacha tashrif buyurgan olimlar ham bir ovzodan e'tirof etishdi.

Ayni paytda O'zbekistonda uchinchi Renessans poydevorini yaratish borasida qilinayotgan ishlar buyuk ajdodlarga munosib vorislik belgisi, desak, yangilishmaymiz.

Anjuman nihoyasida Butunjahon jamiyati a'zolarining O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevga murojaatnomasi qabul qilindi. Murojaatnomada davlat rahbariga ilm-fan, madaniyat va ma'rifat sohalari rivojlantirishga qaratayotgan yuksak e'tibori hamda g'amxo'rligi uchun samimiy minnatdorlik bildirildi. O'zbekiston madaniy merosini yanada chuqurroq o'rganish borasidagi xalqaro hamkorliklar bundan keyin ham izchil davom ettirilishi alohida urg'ulangan.

O'ylaymanki, kelajakda O'zbekiston tarixi va madaniy-milliy merosini o'rganishga doir yana ko'plab xalqaro loyihalarini amalga oshiramiz hamda ko'zlangan maqsad sari olg'a qadam tashlayveramiz.

Rustam JABBOROV ("Xalq so'zi") yozib oldi.

Infratuzilma



XONADONLARNI ISITISH IMKONIYATI KENGAYDI

Andijon viloyatining Asaka tumanida yangi markaziy qozonxonona ishga tushirildi. Buning natijasida 27 ta ko'p qavatli uyning 1 034 ta xonadonini issiqlik manbai bilan ta'minlash imkoniyati yaratildi.



— Hududlardagi infratuzilmaning yaxshilanishi xalqimizning turmush sharoitini tubdan o'zgartirib yuboradi, — deydi mehnat faxriysi Abdurahmon Ismoilov. — Oddiy misol, Asaka tumanidagi ko'p qavatli uylarda istiqomat qiluvchi aholi xonadonlari aksariyat hollarda ko'mir yoqilg'isi bilan isitardi. Bu yong'in xavfsizligi qoidalarga mutlaqo zid ekanini hamma biladi, biroq boshqa chora yo'q edi. Yangi qozonxonaning ishga tushirilishi asakalilarga qulaylik baxsh etish bilan bir qatorda, qish mavsumini xavfsiz o'tkazishlariga ham sharoit yaratadi.

Qozonxonaning foydalanishga topshirilishi tufayli manzilda joylashgan 4 ta maktabgacha ta'lim tashkiloti, bitta maktab, bitta tug'uruq kompleksi va 3 ta tashkilot binolari ham issiqlik manbaiga ega bo'ldi.

Saminjon HUSANOV ("Xalq so'zi").

Dil so'zi

Firdavs ABDUXOLIQOV, O'zbekiston madaniy merosini o'rganish, saqlash va ommalashtirish bo'yicha Butunjahon jamiyati boshqaruvi raisi:



— Prezidentimiz yangi Renessans poydevorini yaratish g'oyasini ilgari surar ekan, uning hayotiy ro'yobiga katta turki beradigan buyuk ajdodlarimizning bebaho madaniy merosini asrab-avaylash va targ'ib etish bo'yicha barcha sharoitni yaratib berdi.

Ana shu imkoniyatlardan foydalanib, jamiyatimiz faol ish olib bormoqda. Jumladan, mazkur an'anaviy anjumaning mazmuni yildan-yilga boyib, ko'lami kengayib bormoqda. Bu yilgi kongress ham nihoyatda yuqori saviyada, qizg'in va baland ruhda o'tkazildi. Tadbir doirasida "O'zbekiston madaniy merosi" turkumidagi kitob-albomlarning o'nta yangi jildi, "Hazrati Zangi ota", "O'zbekiston qo'lyozma merosi durdonalarida tarixiy shaxslar", "O'zbekiston san'ati durdonalari", "Orol va Amu bo'ylarida: qoraqalpoq san'ati" kitob-albomlari, "Don Rui Gonzales de Klavixo: Samarqanddagi Temur saroyiga sayohat kundaligi (1403 — 1406)", "Badiiy atamalar ensiklopediyasi" kitoblari taqdimotlari ishtirokchilarda katta taassurot qoldirdi.

Xususan, muallifligimda chop etilgan

"O'zbekiston qo'lyozma merosi durdonalarida tarixiy shaxslar" bezakli kitob-albomi XIII — XVIII asrlarda ishlangan 300 ga yaqin rangli miniatyuralarni o'z ichiga qamrab olgan. Shuningdek, unda o'nta sulolaga mansub 80 dan ortiq hukmdor, shahzoda va malikalar, 20 dan ziyod shoir, olim, mutafakkir va rassomlar tasvirlangan. Kitob ustida ishlash jarayonida Nuh ibn Mansur, Sulton Alouddin Xorazmshoh, Najmiddin Kubro, Turkon Xotun, Xadichabegim, Imomqulixon, Abdullaxon Ikkinchi, Abdullazizxon singari tarixiy shaxslarning suratlarini turli muzeylardan sotib oldik.

Aminmanki, ushbu nashrning yurtimiz tarixi va buyuk ajdodlarimizni o'rganish hamda tadqiq etishda ahamiyati katta bo'ladi.

Mahmud Erol QILICH, "IRCICA" xalqaro islom tarixi, san'ati va madaniyati tadqiqotlari markazi raisi:



— San'at va madaniyatning hayotimizdagi o'ni bugun qaysidir ma'noda pasayayotgandek tuyuladi. Chunki zamonaviy odamlari jadal-lashayotgan asrda yashab, nimanidir bemalol o'qib yo eshitib lazzat tuyishdan yiroqlashib ketishdi. Tarix ham guvohlik beradi, madaniyatdan, ma'rifatdan, san'atdan uzoqlashgan xalqlar bora-bora tanazzulga yuz tutish-

gan va buning sabablarini boshqa narsalarda deb bilishgan. Unutmamakki, biz agar kelajagimiz bo'lishini istasak, albatta, milliy xazinalarimiz, san'at va madaniyatimizning saqlanishiga, ulardan kelajak avlodni xabardor qilishga intilishimiz kerak.

O'zbekiston — boqiy merosga, boy madaniyat va qadim tarixga ega mamlakat. Davlat rahbari ana shu merosni saqlash va tadqiq etishga juda katta e'tibor qaratmoqda. Bugungi kongress ham ana shu e'tiborning yaqqol namunasidir. Xalqaro kongressda dunyoning turli mamlakatlaridagi muzeylar, kutubxonalar va shaxsiy to'plamlarda saqlanayotgan O'zbekiston madaniy merosi durdonalarini o'rganish va targ'ib qilish bo'yicha yangicha qarash va yondashuvlar ham atroflicha tahlil etildi.

Biz o'zbekistonlik olimlar va ilmiy markazlar bilan yaqin hamkorlik qilamiz. Anjuman davomida birgalikda bajariladigan ishlar qamrovini kengaytirishga kelishib oldik.

Fredrik BRESSAND, Fransiyadagi temuriylar merosini o'rganish jamiyati asoschisi va raisi:



— Madaniy-moddiy boyliklar xalqning naqadar buyukligini, qanchalik qudratga egaligini ko'rsatib berishi ayni haqiqat. Ajdodlarimiz qurgan muhtash-

Dolzarb mavzu

Dori vositalarini qalbakilashtirish va kontrabandasi keng ko'lamli muammolardan biri hisoblanadi va bu jiddiy masala bilan har bir davlat o'zgacha uslubda kurashadi.

O'zbekistonda bir necha yildan buyon "Asl Belgisi" raqamli markirovka tizimi faol joriy etilmoqda. Bu qalbaki mahsulotlarning keng ko'lamli muammosiga qarshi kurashda muhim vositadir.

Dori vositalarini majburiy raqamli markirovkalash O'zbekistonda 2022-yil 1-sentabrda boshlangan. U bosqichma-bosqich joriy etilmoqda. Uning asosiy vazifalaridan biri bozorni raqamlashtirish, kontrafakt va kontrabandaga qarshi kurashishdir. Majburiy raqamli markirovka boshlanganidan beri dori vositalari uchun 900 milliondan ortiq kodlar chiqarildi.

Vazirlar Mahkamasining tegishli qaroriga ko'ra, dori vositalarining uch guruhli muvaffaqiyatli yo'lga qo'yildi. Birinchisi — ikkilamchi qadoqlash, ikkinchi guruh — birlamchi qadoqlash, shuningdek, orfan dori vositalari.

Markirovka tizimi mahsulotlarning ishlab chiqarilishi va aylanmasi to'g'risidagi ma'lumotlarni to'playdi. Bu, bir

tomondan, logistika zanjiri bo'yab tovarlar harakatini kuzatish imkonini beradi, boshqa tomondan, zanjirni qalbaki mahsulotlar bilan "to'ldirish"dan himoya qiladi.

Eslatib o'tamiz, "STADA" MCHJ XK O'zbekiston bozori uchun markirovkali mahsulotlar ishlab chiqaradigan birinchi xalqaro farmatsevtika kompaniyasi bo'ldi. Dastlab, markirovka bo'yicha tajriba loyihasida markirovkalash uchun "Natalisid" mahalliy foydalanish uchun gemostatik vosita tanlangan. Raqamli markirovka loyihasi ustida ish 2022-yil fevral oyida boshlangan. Markirovka tizimining joriy etilishi ichki farmatsevtika bozori uchun kontrafakt va qalbakilashtirilgan mahsulotlarga qarshi kurashish nuqtayi nazaridan shaffof va xavfsiz qiladi.

"STADA" MCHJ XK kompaniyasi O'zbekistonda dori vositalari yetkazib berishni ko'paytirish va mahalliy sog'liqni saqlashni rivojlantirishga qo'shgan hissasini oshirish ustida ishlamoqda.

RAQAMLI MARKIROVKA — QALBAKI MAHSULOTLARGA QARSHI KURASHDA MUHIM VOSITA

O'zbekistondagi MCHJ XK bosh direktori Baxtiyor Hojimuhamedov farmatsevtika bozori, raqamli markirovkani joriy etish bo'yicha ochiq imkoniyatlar va istiqbollarga haqida o'z fikrini bildirdi.



— O'zbekiston farmatsevtika bozori shaffoflik va raqobatbardoshlikni namoyish etmoqda. Biroq bu ko'proq darajada CHC yo'nalishida kuzatiladi. Kasalxonada segmentida o'sish hozircha faqat kutilmoqda. Bu borada sog'liqni saqlash tizimini zarur dori-darmonlar bilan ta'minlashga bel bog'lagan davlatga hurmat-ehitirov ko'rsatishimiz kerak, — deydi Baxtiyor Hojimuhamedov. — Agar vijdotsiz ishlab chiqaruvchilar haqida gapiradigan bo'lsak, javob — ha. Afsuski, ko'plab xalqaro kompaniyalar bu muammoga duch kelishda davom etmoqda. Asosan, insofsizlik intellektual mulk huquqlarining buzilishi bilan bog'liq.

Ya'ni tovar belgisidan noqonuniy foydalanish yoki asl nusxasiga o'xshash dori vositalarini ishlab chiqarish. Umid qilamizki, yaqinda qabul qilingan qator qonun hujjatlari ushbu muhim masalani hal etishda yordam beradi.

Raqamli markirovka bemor uchun shaffoflikni anglatadi. Qadoqdagi kodni skanerlash orqali u asl dorini qo'lida ushlab turganini — uning ishlab chiqaruvchisi, importchisi va distribyutori kimligini aniq tekshirishi mumkin. Natijada bu bozordan kontrafakt mahsulotlarni "yuvish" imkoni tug'iladi.

"STADA" MCHJ XK o'z mahsulotlarining bir qismini allaqachon markirovkalagan va bu yo'nalishdagi ishlar faol davom etmoqda.

Farmatsevtika tashkilotlari xodimlari ham odamlardir va ular ham kasal bo'lib qolishadi, shuning uchun dorixonada javonlarida past sifatlil mahsulotlarga qarshi kurash ham shaxsiy xohish bilan bog'liq. Men yaqinda Toshkentdagi ba'zi dorixonalarda tizimni sinovdan o'tkazdim, kodlarni skanerladim — hammasi to'g'ri ishlaypti.

Bemorlar uchun raqamli markirovka tizimi to'liq shaffoflik va xavfsizlikdir. U sotib olingan dori vositasi qadog'i barcha zarur standartlarga muvofiq ishlab chiqarilganiga, tegishli logistika tashkil etilganiga, tashish va saqlashda sovuq zanjir ta'minlanganiga amin bo'lishi mumkin. Axir ishlab chiqaruvchi pirovardida mahsulot sifati uchun javobgardir. Shuningdek, tizimni joriy etishda davlat uchun qulayliklar mavjud — elektron kuzatuv imkoniyati xorijdan qancha hajmdagi tovarlar kelishini, uning mamlakat ichida harakatlanishini, soliq to'lovlarini nazorat qilishni tushunish imkonini beradi.

"Xalq so'zi".

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT

2020-yil 25-martda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida 0001-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G 1141.32 572 nusxada bosildi. Hajmi — 2 ta boq. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxda.

Gazetamiz haqidagi ma'lumotlarni yuktib olish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.



TELEFONLAR:
Devonxona 71-259-74-51; kotibiyat 71-259-74-53; e'lonlar 71-259-74-55.



Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar.
Gazeta tahririyat kompyuter markazida terildi hamda operator A. Ismailov tomonidan sahifalandi.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifati chop etilishiga "Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi mas'ul.
Bosmaxonaga telefon: 71-233-11-07.

MANZILIMIZ:
100066,
Toshkent shahri,
Islom Karimov ko'chasi, 55-uy.
Navbatchi muharrir B. Madiyorov.
Musahhih S. Islomov.

"Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi. Korxonaga manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41. O'ZA yakuni — 22.30 Topshirildi — 23.40 1 2 3 4 5 6

Xalq so'zi Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Kengashi